

Avrupa Birliği e-Bülten

BU SAYIDA

- > AB Liderler Zirvesi: Konsey Başkanı, Komisyon Başkanı ve Yüksek Temsilci belirleniyor
- > Avrupa Komisyonu, 2025 yılı AB bütçesi teklifini sundu
- > AB ile Moldova ve Ukrayna arasında üyelik müzakereleri, iki ülke ile ayrı olarak başlatıldı
- > AB ve Ukrayna Karayolu Taşımacılık Anlaşmasını güncelleştirdi ve uzattı
- > AB Konseyi, 2021-2028 dönemini kapsayan Avrupa Ekonomik Alanı ve Norveç Mali Mekanizmalarına ilişkin Anlaşmalara yeşil ışık yaktı
- > AB Konseyi Macaristan Dönem Başkanlığı ticari konulara odaklanmak istiyor
- > AB Konseyi, Yatırımcı-Devlet uyuşmazlıklarında daha ileri düzeyde şeffaflığa ilişkin kararı onayladı
- > AB, Ukrayna yulafına yönelik tarife kotalarını yeniden uygulamaya koyuyor
- > Belçika Tarım Bakanı yeni genomik tekniklerle alakalı bir uzlaşya varma umudundan vazgeçmedi
- > Avrupalı Bakanlar hayvan refahı hakkındaki mevzuat tasarısının bazı unsurlarını eleştiriyor
- > Avrupa çikolata endüstrisi Ormansızlaşma Tüzüğü'nün daha açık hale getirilmesini talep ediyor
- > oriGIn EU, coğrafi işaretli ürünlerin stratejik ürün kabul edilmesi için Kurumsal destek çağrısında bulundu
- > AB Enerji Şartı Anlaşması'ndan çekilmesini resmen bildirdi
- > Avrupa Birliği tarafından, emisyon ticaret sisteminden elde edilen gelirin Modernizasyon Fonu aracılığıyla aktarımı sağlanarak temiz enerji sistemlerinin tesisi amacıyla on AB ülkesinde yaklaşık 3 milyar Avro yatırım yapıldı
- > Avrupa Komisyonu tarafından, Net-Sıfır Akademilerinden ilki olan güneş fotovoltaik değer zincirinde 100.000 işçiye eğitim verilmesinin planlandığı akademi başlatıldı
- > Sürdürülebilir Ürünler için Eko Tasarım Tüzüğü AB Resmî Gazetesinde yayımlandı
- > Atık Çerçeve Direktifi Taslağına ilişkin AB Konseyi Tutum Belgesi kabul edildi
- > Yeşil Beyanlar Direktifi Taslağına ilişkin AB Konseyi Tutum Belgesi kabul edildi
- > AB ve Kırgızistan, geliştirilmiş ortaklık anlaşması imzaladı
- > Avrupa Komisyonu, AB-Cezayir Ortaklık Anlaşması kapsamında bir anlaşmazlıkların halli süreci başlattığını duyurdu
- > Çin, AB'den domuz eti ve yan ürünlerinin ithalatına yönelik anti-damping soruşturması başlattı
- > AB ve Çin arasında bataryalı elektrikli araçlara ilişkin istişareler devam ediyor

AB Liderler Zirvesi: Konsey Başkanı, Komisyon Başkanı ve Yüksek Temsilci belirleniyor

27-28 Haziran 2024 tarihlerinde düzenlenen AB Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'nde yeni AB Konseyi Başkanı olarak Portekiz eski Başbakanı Antonio Costa seçilmiş olup, adı geçen 1 Aralık 2024 itibariyle göreve başlayacaktır. Ayrıca, mevcut Komisyon Başkanı Ursula von der Leyen ikinci kez anılan görevi yürütmek üzere ve Estonya Başbakanı Kaja Kallas Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi görevi için aday olarak önerilmiştir.

Von der Leyen ve Kallas'ın söz konusu görevlere resmi olarak seçilmeleri Avrupa Parlamentosunun (AP) onayına tabi olup, ilk aşamada von der Leyen'in görevlendirilmesine ilişkin Parlamento oylamasının 16-18 Temmuz tarihlerinde yapılacak Genel Kurul'da gerçekleştirilmesi öngörülmektedir. Von der Leyen'in görevlendirilebilmesi için AP üyelerinin çoğunluğunun oyunu (720 üyeden 361'inin) alması gerekmekte olup, yeni Parlamento oluşumu da dikkate alındığında, 9 oy farkla onaylandığı 2019 yılında olduğu gibi, bıçak sırtı bir oylama beklenmektedir.

AB basınında konuya ilişkin olarak, İtalya Başbakanı Meloni'nin Costa ve Kallas için olumsuz oy kullanırken, Von der Leyen için çekimser kaldığı, Macaristan Başbakanı Orban'ın ise Von der Leyen'in ataması için olumsuz oy kullanırken, Kallas'ın atamasına ilişkin olarak çekimser, Costa için olumlu oy kullandığı belirtilmektedir.

Bilindiği üzere Komisyon ve Konsey Başkanları ile Yüksek Temsilci, AB Liderler Zirvesi'nde güçlendirilmiş nitelikli oy çokluğuyla (en az 20 üye ülke ile %65 AB nüfusunu temsil eden üye ülkeler) önerilebilmekte/seçilebilmektedir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Avrupa Komisyonu, 2025 yılı AB bütçesi teklifini sundu

Avrupa Komisyonu 199,7 milyar Avro toplamındaki 2025 yılı AB bütçesi teklifini 19 Haziran 2024 tarihinde sunmuştur. Söz konusu kapsamlı bütçenin Şubat 2024'te sunulan Çok Yıllı Mali Çerçeve'nin orta vadeli revizyonu kapsamında uzlaşılan değişikliklere uyumu sağlarken, AB'nin politik önceliklerini karşılamasına destek olacağı ifade edilmiştir.

Taslak bütçede AB fonlarının, Avrupa'yı daha dirençli hale getirmek ve AB vatandaşları ve şirketlerini geleceğe hazır hale getirmek amacıyla işbirliği içerisinde ve AB Üye Devletlerinin ve ortaklarının ihtiyaçları doğrultusunda en çok fark yaratacak şekilde yönlendirileceği; bunu ise

yeşil ve dijital dönüşümü teşvik ederek ve AB'nin stratejik otonomisini ve global rolünü güçlendirirken, yeni iş imkanları yaratarak gerçekleştirileceği belirtilmiştir.

Taslak bütçe kapsamında ayrıca, Çok Yıllı Mali Çerçeve doğrultusunda, Türkiye'deki Suriyeli mültecilere ve daha geniş ölçekte göçün dışsal boyutları dahil olmak üzere AB'nin güneyinde yer alan komşularının ve aynı zamanda Batı Balkanların desteklenmeye devam edileceği, bütçe kapsamında Ukrayna'ya istikrarlı ve öngörülebilir destek sağlanacağı kaydedilmiştir.

Yıllık bütçenin Bütçe İdaresi tarafından yıl sonundan önce resmen kabul edilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

AB ile Moldova ve Ukrayna arasında üyelik müzakereleri, iki ülke ile ayrı olarak başlatıldı

AB ile Moldova ve Ukrayna arasında üyelik müzakereleri, iki ülke ile ayrı olarak 25 Haziran 2024 tarihinde gerçekleştirilen Hükümetlerarası Konferans (HAK) ile resmi olarak başlatılmıştır.

Moldova ile ilgili ilk HAK toplantısında, AB tarafını Belçika Dışişleri Bakanı Lahbib ve Genişlemeden Sorumlu Komiser Varhelyi, Moldova tarafını ise Başbakan Dorin Recan temsil etmiştir. Toplantıda, Moldova'nın müzakerelerin belirli alanlarda başlamaya uygunluğu değerlendirilmiş ve AB'nin süreç boyunca Moldova'ya destek olacağı vurgulanmıştır. Varhelyi, Moldova'nın reformlarda gösterdiği kararlılığı takdir etmiş ve AB'nin Moldova'nın refah bir geleceğe ulaşması için işbirliğini sürdüreceğini belirtmiştir.

Ukrayna ile yapılan ilk HAK toplantısında ise AB tarafını aynı yetkililer, Ukrayna tarafını ise Avrupa-Atlantik Entegrasyonundan Sorumlu Başbakan Yardımcısı Olha Stefanişna temsil etmiştir. Toplantıda, Ukrayna'nın müzakerelere başlama kriterlerini karşıladığı ve reform sürecinde kararlı bir şekilde ilerlediği ifade edilmiştir. Ayrıca, Ukrayna'nın AB müktesebatına uyum sağlama sürecinin önümüzdeki dönemde değerlendirileceği belirtilmiştir.

Karadağ ile AB arasında ise 26 Haziran 2024'te 16. HAK gerçekleştirilmiştir. Bu toplantıda, Karadağ'ın 23 ve 24'üncü fasıllarda sağladığı ilerleme ve gelecekteki çalışmalar değerlendirilmiş, bu fasılların geçici olarak kapatılması için kriterler belirlenmiş ve ilerlemenin izlenmeye devam edileceği belirtilmiştir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

AB ve Ukrayna Karayolu Taşımacılık Anlaşmasını güncelleştirdi ve uzattı

AB ve Ukrayna, 20 Haziran 2024 tarihinde, mevcut Karayolu Taşımacılık Anlaşmasını uzatma ve güncelleştirme kararı aldı. Anlaşmayla, Ukrayna'nın AB lkeleri üzerinde transit geçişinin kolaylaştırılması, Ukrayna'nın dünya piyasalarına erişiminin desteklenmesi ve AB piyasaları ile bağlantısının daha da güçlendirilmesi hedefleniyor. İlk olarak 29 Haziran 2022 tarihinde imzalanan Anlaşma, Ukrayna ile AB yesi ülkeler arasında karayolu üzerinden yapılan ticareti esaslı ölçüde artırmış ve her iki tarafın ekonomisine katkı sağlamıştır.

Yapılan açıklamada, Anlaşmanın 30 Haziran 2025 tarihine kadar uzatıldığı ve taraflardan birinin karayolu taşımacılık piyasasında ciddi bir aksaklık olduğunu veya Anlaşmanın hedeflerinin artık karşılanamadığını gösteren somut ve net bir delil sunmadığı sürece zımni olarak 6 aylık bir süre daha yenileneceği ifade edilmiştir. Uygulamayı geliştirmek amacıyla:

- Taşımacıların uluslararası taşıma ve Anlaşmaya uygunluk izni olduğunu ispatlayan taşıma belgeleri bulundurmaları,
- Yüksüz operasyonların Anlaşma gereğince doğrudan bir transit veya ikili bir taşıma işlemi ile ilgili olduğunu tasdikleyen belgelerin sunumu,
- Karayolu yk nakliyecilerinin Anlaşma yükümlülüklerine uyumunu artırmak amacıyla özellikle sürücü belgelerinde sahtecilik, sürücü belgelerinin tahrifatı ve trafik ihlalleri konularına odaklanılması; bu tür ihlallerde taşımacılık hizmeti sağlama haklarının geri alınması,
- Anlaşmanın yol açtığı büyük pazar bozulmalarının yaşandığı coğrafi bölgelerde Anlaşmanın işleyişinin askıya alınmasına imkn veren bir korunma önlemi alınması

hususlarında Anlaşmaya yeni hükümler eklenmiştir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

AB Konseyi, 2021-2028 dönemini kapsayan Avrupa Ekonomik Alanı ve Norveç Mali Mekanizmalarına ilişkin Anlaşmalara yeşil işık yaktı

AB Konseyi, 25 Haziran 2024 tarihinde, 2021-2028 dneimine ilişkin Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) ve Norveç Mali Mekanizmalarına ilişkin Anlaşmaların imzalanması ve geçici olarak uygulanmasına yönelik bir kararı kabul etti.

Mali mekanizmalar, AEA/EFTA Devletlerinin (İzlanda, Lihtenştayn ve Norveç) Avrupa Ekonomik Alanı'ndaki ekonomik ve sosyal eşişsizliklerin azaltılmasına katkısını tanımlamaktadır.

Bu iki mali mekanizma birlikte, Mayıs 2021 tarihinden Nisan 2028 tarihine kadar AEA'daki ekonomik ve sosyal uyuma 3,268 milyar Avro tutarında mali katkı sağlanması öngörülmektedir. Bu tutar, Uyum Fonu tahsis anahtarı esas alınarak Bulgaristan, Hırvatistan, Kıbrıs, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Yunanistan, Macaristan, Letonya, Litvanya, Malta, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovakya ve Slovenya'ya ülkeye özel tahsislerden oluşmaktadır.

Bu mali mekanizmalara ek olarak, AB'nin Norveç ve İzlanda ile paralel olarak müzakere edilen ikili anlaşmalarına eklenen iki ek protokol, Mayıs 2021 tarihinden Nisan 2028 tarihine kadar bu ülkeler menşeli belirli balık ve balıkçılık ürünleri için AB pazarına erişimin serbestleştirilmesini sağlayacaktır. Ayrıca Norveç, AB gemilerinin Norveç'te yakaladıkları balıkları karaya çıkarmalarına ilişkin transit anlaşmasını yenileyecektir.

Avrupa Komisyonu ve AEA Devletleri ilgili anlaşma ve protokolleri imzalamaya hazırdır. Gerekli bildirimlerin ardından anlaşma ve protokoller, onay işlemleri tamamlanıncaya kadar geçici olarak uygulanacaktır. Avrupa Parlamentosu tarafından onaylanmasının ardından, AB Konseyi bunların sonuçlandırılmasına ilişkin kararını verecektir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

AB Konseyi Macaristan Dönem Başkanlığı ticari konulara odaklanmak istiyor

Macaristan, 1 Temmuz 2024 tarihinde başlayacak Dönem Başkanlığı programında, ticari ortaklarıyla müzakerelerde ilerleme kaydetmenin yanı sıra, durmuş olan müzakereleri yeniden başlatma isteğini belirtti. Macaristan'a göre, AB'nin daha fazla serbest ticaret anlaşmasını (STA) daha kısa sürede sonuçlandırması gerekiyor.

Programda, ticari gerilimlerin tırmanmasını önlemeye dikkat edileceği ve kısıtlayıcı önlemlerin ticaret üzerindeki etkisinin inceleneceğinin altı çizilmekte. Bu durumun, Macaristan'ın özellikle Çin ile güçlü ticari bağlarını sürdürülmesi yönünde devam eden talebinin sonucu olduğu değerlendirilmektedir.

Macaristan Başkanlığı ayrıca, yatırımların korunması ve sürdürülebilir yatırımların kolaylaştırılması için anlaşmaların yapılmasını teşvik etmekte, Asya ülkeleriyle akdedilen anlaşmaların potansiyelinin değerlendirilmesini savunmakta ve Afrika'daki ortaklıkların önem taşıdığını belirtmektedir.

[Programın tamamı için bkz.](#)

AB Konseyi, Yatırımcı-Devlet uyuşmazlıklarında daha ileri düzeyde şeffaflığa ilişkin kararı onayladı

AB Konseyi, 25 Haziran 2024 tarihinde, Yatırımcı-Devlet uyuşmazlıklarının çözümünü kapsayan ve "Mauritius Şeffaflık Sözleşmesi" olarak da bilinen, "Antlaşmalara Dayalı Yatırımcı-Devlet Tahkiminde Şeffaflığa İlişkin Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin" (*United Nations Convention on Transparency in Treaty-based Investor-State Arbitration*) imzalanmasına ilişkin bir kararı kabul etti.

Bu sözleşme, AB Üye Devletlerinin taraf olduğu 1.200 anlaşma ve sözleşmeyi kapsamakta olup, uluslararası ticaret hukukuna ilişkin şeffaflık kurallarının (UNCITRAL kuralları) 1 Nisan 2014 tarihinden önce imzalanan yatırım anlaşmalarına uygulanmasını kolaylaştırmakta ve kamunun, sivil kuruluşların ve sivil toplum kuruluşlarının belgelere erişimini garanti altına almaktadır. Enerji Şartı Anlaşması (ECT), AB'nin doğrudan tarafı olduğu tek yatırım anlaşmasıdır.

AB, Ukrayna yulafına yönelik tarife kotalarını yeniden uygulamaya koyuyor

Ukrayna'dan gerçekleştirilen ithalata uygulanan gümrük vergilerinin askıya alınmasının süresini uzatan düzenlemenin yürürlüğe girmesinden iki hafta sonra, Avrupa Komisyonu 18 Haziran 2024 tarihinde Ukrayna yulafına yönelik tarife kotalarını yeniden uygulamaya karar verdi. Bu ürünün ithalatı, Otonom Ticaret Tedbirleri Tüzüğü kapsamında hiçbir tarifelin uygulanmadığı tavan miktarı aştı.

Bu sınır yılda 2.440 ton olmasına rağmen, 2024'ün başından bu yana AB'ye 4.000 tondan fazla Ukrayna yulafı ithal edilmiştir. Bu nedenle, 19 Haziran 2024 tarihinden otonom ticaret önlemlerinin sona erdiği Haziran 2025 tarihine kadar otomatik koruma devreye girmiştir.

AB, geçtiğimiz Nisan ayında, yedi ürün (kümes hayvanları, yumurta, şeker, yulaf, mısır, yulaf ezmesi ve bal) için ithalat hacminin artması durumunda otomatik bir koruma sağlanması koşuluyla Ukrayna ürünlerine uygulanan tarifelerin askıya alınmasının uzatılmasını kabul etmişti.

AB-Ukrayna ticaret anlaşmasındaki tarife kotaları prensipte uygulanması gereken kotalar olmakla birlikte, bu özel durumda bunlar fazlasıyla aşılmıştır. Bu nedenle AB, 2024 yılı sonuna kadar Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) ilkelerine uygun olarak tüm ortak ülkelere (ticaret anlaşması olmaksızın) uygulanan MFN tarifelerini uygulayacaktır. 1 Ocak 2025'ten itibaren AB,

Ukrayna ile yapılan ticaret anlaşmasında belirtilen ve 4.000 tona kadar yulafın gümrüksüz olarak ithal edilmesine izin veren tarife kotalarına geri dönebilecektir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Belçika Tarım Bakanı yeni genomik tekniklerle alakalı bir uzlaşya varma umudundan vazgeçmedi

Bakan David Clarinval 24 Haziran 2024 tarihli Tarım Konseyi'nde yaptığı bir açıklamada yeni genomik tekniklere ilişkin mevzuat taslağı için "Çabalarımıza devam ediyoruz ve anlaşmaya varmak için hâlâ birkaç günümüz kaldı" şeklinde açıklamalarda bulundu.

26 Haziran 2024 tarihinde, AB Konseyi Belçika Başkanlığı, AB Daimi Temsilciler Komitesi'ne (COREPER) yeni genomik tekniklerin patentlenmesinin etkilerinden kaynaklanan sorunların çözümünü amaçlayan yeni bir uzlaşya metni sunacak.

Üç bölümden oluşan mevzuat taslağına aşağıdaki bağlantılardan ulaşılabilir.

[I.Bölüm](#)

[II.Bölüm](#)

[III.Bölüm](#)

Avrupalı Bakanlar hayvan refahı hakkındaki mevzuat tasarısının bazı unsurlarını eleştiriyor

AB tarım bakanları 24 Haziran 2024 tarihinde, teklifin hayvanların nakliyesi sırasında refahlarını iyileştirmeyi amaçlayan bazı unsurlarını eleştirdiler.

Finlandiya, Bulgaristan ve İtalya'dan bazı bakanlar, önerilen "uzun mesafe yolculukları" tanımından üzüntü duyduklarını ifade etti.

İrlanda, genellikle uzun mesafeli yolculuklar gerektiren tek pazara erişiminin olası bir şekilde azalmasından endişe duyarken, Lüksemburg bakanı, üçüncü ülkelere uzun mesafeli yolculuklar söz konusu olduğunda teklifin iddialı olmadığını söyledi ve bu görüş Alman ve Danimarkalı mevkidaşları tarafından da paylaşıldı.

Teklifin idari ve ekonomik ağırlığı bazı Üye Devletleri endişelendiriyor. İsveçli bakana göre teklifin "yetkililere ve işletmelere haksız bir ekonomik ve idari maliyet getirmemesi" önemli. İspanya, teklifin "hayvancılık, ulaştırma ve tarım-gıda sektörleri üzerinde ciddi bir etkisi olabileceğini" kabul etti. Estonyalı bakana göre, "mevzuatın hayvancılık sektörünün rekabet gücünü veya sürdürülebilirliğini tehlikeye atmaması gerekiyor".

Fransa, AB ile üçüncü ülke operatörleri arasındaki haksız rekabetten endişe duyduğunu söyledi. Çek Cumhuriyeti ve Bulgaristan mümkün olan en uzun geçiş dönemi için çağrıda bulundu.

26 Haziran 2024 tarihinde, Daimi Temsilcileri Komitesi (Coreper) köpekler ve kedilerle ilgili bir uzlaşma önerisini inceleyecek.

Avrupa çikolata endüstrisi Ormansızlaşma Tüzüğü'nün daha açık hale getirilmesini talep ediyor

Avrupa Çikolata, Bisküvi ve Şekerleme Endüstrileri Birliği (CAOBISCO), 17 Haziran Pazartesi 2024 tarihinde Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen'e gönderilen açık mektupta, 2025 yılından itibaren uygulanmaya başlayacak Ormansızlaşma Tüzüğüne ilişkin daha fazla netlik sağlanması çağrısında bulundu. CAOBSICO'ya göre söz konusu tüzük kapsamında "piyasa kesintisi riskini en aza indirmek" için sağlanmış olsa da şirketler gerekli tüm araçlara sahip değil. CAOBSICO özellikle geçiş döneminin şartları, üçüncü ülkelerle ilişkiler ve tedarik zincirinin daha alt kısımlarındaki operatörlere 'özen yükümlülüğü'nün [gerçekleştirildiğini] doğrulama yükümlülüğü konusunda açıklamalar yapılmasını talep ediyor.

CAOBISCO'nun mektubu için [tıklayınız](#).

oriGIn EU, coğrafi işaretli ürünlerin stratejik ürün kabul edilmesi için Kurumsal destek çağrısında bulundu

Dünya çapındaki coğrafi işaretler birliği oriGIn'in Avrupa kolu olan *oriGIn EU* coğrafi işaretli ürünlerin stratejik ürün kabul edilmesi için Kurumsal destek çağrısında bulundu.

17 Haziran 2024 tarihinde bir "manifesto" yayımlayan STK, parlamento seçimlerini takip eden yeni mevzuatın "güçlü kurumsal desteğin sağlanmasını ve coğrafi işaretlerin AB için stratejik ürünler olarak yeniden ele alınmasını" teminen gerekli olduğunu açıkladı.

Kuruluş ayrıca yatay düzenlemelerde coğrafi işaretlerin belirli özelliklerinin dikkate alınmasını ve coğrafi işaretlere ilişkin yeni düzenlemelerin iddialı bir şekilde uygulanmasını (özellikle tanınmış üretici gruplarına kendi coğrafi işaretlerini geliştirmeye yönelik kuralları tanımlama ve uygulama yetkisi verilmesini) istiyor.

oriGIn EU için, yalnızca AB genelinde ve üçüncü ülkelerde coğrafi işaret konsepti ve logosunun tanıtımının güçlendirilmesi değil, aynı zamanda AB'nin ortak ülkeleriyle yapılan ticaret müzakerelerinde "Cİ'lerin korunması ve pazara erişiminin" güçlendirilmesi de önemli.

AB Enerji Şartı Anlaşması'ndan çekilmesini resmen bildirdi

27 Haziran 2024 tarihinde, AB'nin Enerji Şartı Anlaşması'ndan çekilmesi konusunda yeni bir adım atıldı. Belçika'nın AB Konseyi Dönem Başkanlığı, Birlik adına depoziter ülkeye bu çekilme bildirisini yazılı olarak ilettili. Söz konusu bildirim, 30 Mayıs tarihinde AB ve Euratom'un Anlaşmadan çekilme ve modernizasyon kararlarını takiben yapılmış olup, üye Devletler, Anlaşmanın tarafı olarak kalmak istemeleri durumunda, sonbaharda yapılacak olan bir sonraki Enerji Şartı Konferansı'nda Anlaşmanın modernizasyonunu destekleyebileceklerdir. Çekilme, depoziter ülke makamlarının bildirimini almasından bir yıl sonra yürürlüğe girecektir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Avrupa Birliği tarafından, emisyon ticaret sisteminden elde edilen gelirin Modernizasyon Fonu aracılığıyla aktarımı sağlanarak temiz enerji sistemlerinin tesisi amacıyla on AB ülkesinde yaklaşık 3 milyar Avro yatırım yapıldı

Avrupa Birliği tarafından, 24 Haziran 2024 tarihinde, 10 AB Üye Devletindeki 39 enerji projesini desteklemek için Modernizasyon Fonu aracılığıyla 2,967 milyar Avro dağıtıldı. Söz konusu yatırımlarla, enerji sistemlerinin modernizasyonunu, enerji, sanayi ve ulaştırma sektörlerinde sera gazı emisyonlarının azaltılması ve enerji verimliliğinin artırılması hedefleniyor. Bahis konusu dağıtım bugüne kadar Modernizasyon Fonu aracılığıyla yapılan en büyük ödeme olma niteliği taşımaktadır. AB tarafından Modernizasyon Fonu aracılığıyla yapılan yatırımların üye devletlerin iklim ve enerji hedeflerine ulaşmasına yardımcı olacağı öngörülmektedir.

2024 yılının ilk ödemesinden yararlanan Üye Devletler arasında Bulgaristan (65,2 milyon Avro), Hırvatistan (52 milyon Avro), Çekya (835,2 milyon Avro), Estonya (24,1 milyon Avro), Macaristan (76,8 milyon Avro), Letonya (26,8 milyon Avro) , Litvanya (59 milyon Avro), Polonya (697,5 milyon Avro), Romanya (1,095 milyar Avro) ve Slovakya (35 milyon Avro) yer almaktadır. Modernizasyon Fonu aracılığıyla desteklenen projeler yenilenebilir elektrik üretimi, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı ve dağıtımı, enerji ağlarının modernizasyonu ve enerji verimliliği konularına odaklanacak şekilde geliştirilmiştir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Avrupa Komisyonu tarafından, Net-Sıfır Akademilerinden ilki olan güneş fotovoltaik değer zincirinde 100.000 işçiye eğitim verilmesinin planlandığı akademi başlatıldı

20 Haziran 2024 tarihinde, Avrupa Komisyonu, Net-Sıfır Sanayi Yasası (NZIA) kapsamında net-sıfır teknolojilerin değer zincirleri boyunca işçilerin gerekli becerilere sahip olmasını sağlamak amacıyla, Avrupa Güneş Akademisi'ni başlattı. NZIA akademileri, değer zincirinde yeterli beceri ve iş gücünün oluşmasını sağlamak maksadıyla endüstriyle birlikte öğrenim içerikleri ve programları geliştirmeye odaklanmaktadır.

Avrupa Komisyonunun öngörülerine göre, AB'nin yenilenebilir enerji hedeflerini karşılayabilmesi ve endüstriyel rekabet edebilirliğini sağlayabilmesi için yalnızca güneş fotovoltaik (PV) imalat sektöründe 2030 yılına kadar yaklaşık 66.000 vasıflı işçiye ihtiyaç

duyulacaktır. Bu doğrultuda, Güneş Akademisinde, önümüzdeki üç yıl içinde güneş fotovoltaik değer zincirinde 100.000 işçiye eğitim verilmesi hedeflenmektedir. Güneş akademisine ilişkin programların sunumunun Mesleki ve Teknik Eğitim (VET) sağlayıcıları, işletmeler, üniversiteler veya diğer eğitim öğretim aktörleriyle yapılacak sözleşmeler aracılığıyla gerçekleştirileceği belirtilmiştir.

Avrupa Güneş Akademisi'nin Tek Pazar Programı'ndan sağlanan 9 milyon Avro ile kurulmuş, bahis konusu akademinin Avrupa İnovasyon ve Teknoloji Enstitüsü (EIT) tarafından Bilgi ve İnovasyon Topluluğu-EIT Innoenergy aracılığıyla uygulanacağı belirtilmiştir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Sürdürülebilir Ürünler için Eko Tasarım Tüzüğü AB Resmî Gazetesinde yayımlandı

2024/1781 sayılı Sürdürülebilir Ürünler için Eko Tasarım (Ecodesign for Sustainable Products-ESPR) Tüzüğü 28 Haziran 2024 tarihli AB Resmi Gazetesinde yayımlanmış olup, yayımını takip eden yirminci günde yürürlüğe girecektir.

Tüzük, halihazırda sadece enerji bazlı ürünlere uygulanan eko-tasarım mevzuatını hemen hemen tüm ürün kategorilerine genişletmektedir. Ayrıca, ürünlerin dayanıklılığı, yeniden kullanılması ve tamir edilebilirliğinin artırılması, zararlı kimyasalların kullanımının kısıtlanması, enerji ve kaynak verimliliğinin sağlanması, geri dönüştürülmüş içerik kullanımı, yeniden imalat ve yüksek kalite geri dönüşümün sağlanması, karbon ve çevresel ayak izinin azaltılması gibi gereklilikler ve Dijital Ürün Pasaportu dahil olmak üzere çeşitli konularda bilgi sağlama gereklilikleri düzenlenmektedir.

Söz konusu Tüzüğe [bu bağlantıdan](#) erişilebilmektedir.

Atık Çerçeve Direktifi Taslağına ilişkin AB Konseyi Tutum Belgesi kabul edildi

Avrupa Komisyonu tarafından, 2008/98/EC sayılı Çerçeve Atık Direktifinin tadiline yönelik 5 Temmuz 2023 tarihinde sunulan Direktif taslağına ilişkin, 13 Mart 2024 tarihinde kabul edilen Avrupa Parlamentosu (AP) pozisyonunun ardından, 17 Haziran 2024 tarihinde AB Konseyi tutum belgesi de kabul edilmiştir.

Konsey tutumunda, AP pozisyonundan farklı olarak, Komisyon'un 2030 yılı için belirlediği atık azaltım hedeflerinin kabul edildiği görülmektedir. Bu çerçevede, gıda işleme ve imalatta %10

ve perakende, restoranlar, gıda hizmetleri ve hanelerde kişi başına önerilen %30 azaltım hedefi uygun bulunmuştur.

Yenilebilir gıda atığında 2030 yılında gözden geçirilecek olan hedefler için tarihin ise 2027 yılına çekilmesi önerilmektedir.

Tekstil atıkları bakımından ise mevcut Çerçeve Atık Direktifi'nin, üye devletlere, 1 Ocak 2025'e kadar tekstil ürünlerinin yeniden kullanım için ayrı toplanması, yeniden kullanıma hazırlanması ve geri dönüştürülmesi zorunluluğu getirdiği göz önünde bulundurularak; Konsey tarafından, 2028 sonuna kadar Komisyon'un, bahse konu zorunluklara yönelik özel hedefler belirlemesini önermektedir.

İlaveten, tekstil üreticilerinin ayrı ayrı toplama, ayırma ve geri dönüştürme maliyetlerini karşılamak zorunda kalacağı üretici sorumluluğu (Extended Product Responsibility - EPR) şemalarının da Komisyon'un önerdiği şekliyle korunması ve direktifin yürürlüğe girmesinden 30 ay sonra oluşturulması öngörülmektedir.

Konsey tutumunda ayrıca, genel yaklaşım olarak hızlı moda uygulamalarını benimseyen şirketler tarafından daha yüksek EPR ücreti ödenmesi; sosyal ekonomi kuruluşları olarak hayır kurumları, sosyal girişimler ve vakıfların ise belirli raporlama yükümlülüklerinden muaf tutulması hususlarına yer verilmektedir.

Bundan sonraki aşamada, yeni yasama döneminde Avrupa Parlamentosu ile müzakerelere başlanması öngörülmektedir.

Avrupa Parlamentosu pozisyonuna ilişkin haber [AB Bülteni Sayı 13'te](#) yer almaktadır.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Yeşil Beyanlar Direktifi Taslağına ilişkin AB Konseyi Tutum Belgesi kabul edildi

Avrupa Komisyonu tarafından 22 Mart 2023 tarihinde yayımlanan, yeşil aklama (greenwashing) ve yanıltıcı çevresel beyanlara (environmental claims) karşı ortak kriterler ortaya koyan Yeşil Beyanlar Direktifi Taslağına ilişkin, 12 Mart 2024 tarihinde kabul edilen Avrupa Parlamentosu (AP) pozisyonunun ardından, 17 Haziran 2024 tarihinde AB Konseyi tutum belgesi de kabul edilmiştir.

Söz konusu teklif, özellikle şirketlerin çevreci yaklaşımlarını pazarlarken gönüllü olarak kullandıkları "karbon nötr", "iklim nötr", "biyo bazlı içerik" ve "CO₂ dengelenmiş teslimat" gibi

açık çevresel beyanları kapsamakta ve işletmelerin, ürünleri veya hizmetleri hakkında gönüllü olarak bir yeşil beyanda bulduklarında, bu iddiaları nasıl doğrulayacaklarına ve bunları nasıl bildireceklerine ilişkin asgari gerekliliklere uyma zorunluluğu getirmektedir. Buna göre, söz konusu beyanlar, Direktifin gerekliliklerine göre bağımsız bir doğrulayıcı tarafından kontrol edilecek ve uygun görülmesi durumunda, doğrulayıcı tarafından AB çapında tanınan bir uygunluk sertifikası verilecektir.

Bunun yanı sıra teklif, çevresel etiketleri de düzenlemekte olup, bu tür etiketlerin sayıca artışını kontrol etmek için, AB düzeyinde geliştirilmedikçe, yeni kamuya açık etiketleme planlarına izin verilmeyecek ve herhangi bir yeni özel planın ise mevcut olanlardan daha yüksek çevresel iddiaya sahip olması ve izin verilmeden önce bir ön onay alması gerekecektir.

Konsey tarafından kabul edilen tutum belgesine göre, çevresel beyanlar ve etiketler, açık ve anlaşılması kolay olmalı ve dayanıklılık, geri dönüştürülebilirlik veya biyoçeşitlilik gibi içerdikleri çevresel özelliklere özel bir atıf yapmalıdır.

Konsey pozisyonunda, ayrıca, Komisyon teklifinde öngörüldüğü üzere, açık çevresel beyanların ve çevresel etiketlerin, yayınlanmadan önce üçüncü taraf bağımsız uzmanlar tarafından önceden doğrulanmasına ilişkin temel ilke korunmakta ancak, belirli türdeki açık çevresel beyanların üçüncü taraf doğrulamasından muaf tutulması için basitleştirilmiş bir usul getirmektedir. Mikro işletmeler, doğrulamaya tabi olmakla birlikte, bu kurallara uymak için diğer işletmelerden 14 ay daha fazla zamana sahip olacak ve mikro işletmeler de dahil olmak üzere KOBİ'lere yardımcı olmak için çeşitli destekler sağlanacaktır.

Bundan sonraki aşamada, Avrupa Parlamentosu ile müzakerelerin başlaması öngörülmektedir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

AB ve Kırgızistan, geliştirilmiş ortaklık anlaşması imzaladı

AB ve Kırgızistan, 25 Haziran 2024 tarihinde, yeni ticaret unsurlarını içeren Genişletilmiş Ortaklık ve İşbirliği Anlaşması'nı (EPCA) imzaladı. EPCA, 1999 yılında imzalanan Ortaklık ve İşbirliği Anlaşması'nın (PCA) yerini alacak.

Kırgızistan halihazırda Rusya ve Belarus'u da kapsayan Avrasya Ekonomik Birliği'nin Gümrük Birliği'nde bulunmakta ve bu durum AB ile anlaşmasındaki ticari hükümlerin kapsamını sınırlandırmaktaydı.

Güncellenen anlaşmada, tarafların "sırasıyla onayladıkları İklim Değişikliği Paris Anlaşması da dahil olmak üzere çok taraflı çevre anlaşmalarını etkili bir şekilde uygulama konusundaki kararlılıklarını yeniden teyit ettikleri" ticaret ve sürdürülebilir kalkınma konusunda yaptırım hükümleri içermeyen bir bölüm yer almaktadır.

Anlaşmada ayrıca, "AB ile Kırgız Cumhuriyeti'nin ihracat kontrollerinin yaklaşmasını teşvik etmek amacıyla çift kullanımlı ihracat kontrolleri hakkında bilgi ve iyi uygulama alışverişinde bulunacakları" ifade edilmektedir.

Kırgızistan, 2016 yılından bu yana AB'nin Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi "Artı"dan (GTS+) faydalanmaktadır.

Bu sistem, ülkenin ihracatının %66'sında %0 gümrük vergisinden yararlanmasına olanak tanımakta olup; bunun devamı için Kırgızistan'ın 27 uluslararası işçi ve insan hakları, çevresel ve iklim koruma ve iyi yönetimle ilgili sözleşmeleri uygulamaya devam etmesi koşulu bulunmaktadır.

2023 yılında iki taraflı mal ticareti, bir önceki yıla göre %116 tutarında artarak 2,845 milyar Avro tutarına ulaşmış olup; bu durum, Komisyon tarafından GTS+ sisteminin başarısına atfedilmektedir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Avrupa Komisyonu, AB-Cezayir Ortaklık Anlaşması kapsamında bir anlaşmazlıkların halli süreci başlattığını duyurdu

Avrupa Komisyonu Ticaret Genel Müdürlüğü (DG Trade), Cezayir'in AB ile Ortaklık Anlaşması hükümlerine aykırı olarak uygulamakta olduğu ticaret ve yatırım kısıtlamaları karşısında, bahse konu Ortaklık Anlaşması kapsamında bir anlaşmazlıkların halli süreci başlattığını duyurmuştur.

AB basınında, son yıllarda gerçekleştirilen birçok görüşmeye rağmen Cezayir'in bazı ürünlerin AB'den ithalatında Ortaklık Anlaşması'na aykırı kısıtlamalar getirmeye devam ettiği, bu nedenle Komisyonun, Ortaklık Anlaşması kapsamında bir ticari uyuşmazlık süreci başlatmaya karar verdiği ifade edilmektedir.

Cezayir'in tarım ürünleri ve otomobiller de dahil olmak üzere çeşitli ürünleri etkileyen ithalata getirdiği izin sistemi AB tarafınca eleştirilmekte olup; AB tarafı ayrıca, Cezayirli otomobil üreticilerine belirli parçalar için yerel üretim koşullarının eşlik ettiği sübvansiyonların varlığını da kınamaktadır.

AB ve Cezayir bu anlaşmazlığı çözmeye çalışmak için Ortaklık Anlaşması kapsamında istişare dönemine girmiş olup; bir çözüm bulunamaması halinde AB'nin bir tahkim heyeti kurulmasını talep edebileceği değerlendirilmektedir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Çin, AB'den domuz eti ve yan ürünlerinin ithalatına yönelik anti-damping soruşturması başlattı

Çin, 17 Haziran 2024 tarihinde, sektör temsilcilerinin yaptığı bir şikâyete istinaden, AB'den domuz eti ve yan ürünlerinin ithalatına yönelik anti-damping soruşturması başlattı. Çin, AB'nin bu sektörü Ortak Tarım Politikası (CAP) aracılığıyla uygunsuz şekilde sübvansiyonla desteklediğinden şüpheleniyor.

Avrupa Komisyonu ise tarım sübvansiyonlarının Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) kurallarına uygun olduğunu ifade ediyor.

Avrupalı çiftçiler mevcut durumdan endişe duymakta ve AB ile Çin arasında bir düzenleme yapılmasını talep etmektedir.

AB ve Çin arasında bataryalı elektrikli araçlara ilişkin istişareler devam ediyor

Avrupa Komisyonunun 12 Haziran 2024 tarihinde Çin'den ithal edilen geçici vergiler uygulama niyetini açıklamasının ardından AB ve Çin arasındaki istişareler devam etmektedir. Avrupa Ticaret Komiseri Valdis Dombrovskis, 22 Haziran 2024 tarihinde Çin Ticaret Bakanı Wang Wentao ile görüşmelerde bulundu. Dombrovskis tarafından, bu tartışmaların tarifelere alternatif bir çözüme yol açması durumunda, bu çözümün Çin tarafından sağlanan sübvansiyonların "etkili bir şekilde düzeltilmesini" temel alması gerektiği vurgulanmıştır. AB ve Çin arasındaki teknik görüşmelerin 22-28 Haziran haftasında Brüksel'de yapılması planlanmaktadır.